

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ త్రిషష్టితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రిషష్టితమః సర్గః ॥

విశ్వామిత్రస్య మహర్షిపదవీలాభః, మేనకయా తస్య తపోభంగో
బ్రహ్మర్షిపదప్రాప్తయే తస్య ఘోరం తపశ్చ

పూర్ణ వర్షసహస్రే తు వ్రతస్నాతం మహామునిం ।
అభ్యగచ్ఛన్ సురాః సర్వే తపః ఫలచిక్కిర్షవః ॥ 1.63.1 ॥

అబ్రవీత్ సుమహాతేజా బ్రహ్మ సురుచిరం వచః ।
ఋషిస్త్యమసి భద్రం తే స్వార్జితైః కర్మభిః శుభైః ॥ 1.63.2 ॥

తమేవముక్త్వా దేవేశస్త్రిదివం పునరభ్యగాత్ ।
విశ్వామిత్రో మహాతేజా భూయస్తేపే మహాత్ తపః ॥ 1.63.3 ॥

తతః కాలేన మహతా మేనకా పరమాపురాః ।
పుష్కరేషు నరశ్రేష్ఠ స్నాతుం సముపచక్రమే ॥ 1.63.4 ॥

తాం దదర్శ మహాతేజా మేనకాం కుశికాత్మజః ।
రూపేణాప్రతిమాం తత్ర విద్యుతం జలదే యథా ॥ 1.63.5 ॥

కందర్పదర్పవశగో మునిస్తామిదమబ్రవీత్ ।
అప్సరః స్వాగతం తేఽస్తు వస చేహ మమాశ్రమే ॥ 1.63.6 ॥

అనుగృహ్ణీష్వ భద్రం తే మదనేన విమోహితం ।
ఇత్యుక్తా సా వరారోహ తత్ర వాసమథాకరోత్ ॥ 1.63.7 ॥

తపసో హి మహావిఘ్నో విశ్వామిత్రముపాగమత్ |
తస్యాం వసంత్యాం వర్షాణి పంచ పంచ చ రాఘవ || 1.63.8 ||

విశ్వామిత్రాశ్రమే సౌమ్యే సుఖేన వ్యతిచక్రముః |
అథ కాలే గతే తస్మిన్ విశ్వామిత్రో మహామునిః || 1.63.9 ||

సప్రీడ ఇవ సంవృత్తశ్చింతాశోకపరాయణః |
బుద్ధిర్మునేః సముత్పన్నా సామర్థ్యా రఘునందన || 1.63.10 ||

సర్వం సురాణాం కర్మైతత్ తపోఽపహరణం మహత్ |
అహోరాత్రాపదేశేన గతాః సంవత్సరా దశ || 1.63.11 ||

కామమోహాభిభూతస్య విఘ్నోఽయం ప్రత్యుపస్థితః |
స నిఃశ్వసన్ మునివరః పశ్చాత్తాపేన దుఃఖితః || 1.63.12 ||

భీతామప్సరసం దృష్ట్వా వేపంతీం ప్రాంజలిం స్థితాం |
మేనకాం మధురైర్వాక్యైర్విసృజ్య కుశికాత్మజః || 1.63.13 ||

ఉత్తరం పర్వతం రామ విశ్వామిత్రో జగామ హ |
స కృత్వా నైష్ఠికీం బుద్ధిం జేతుకామో మహాయశాః || 1.63.14 ||

కౌశికీతీరమాసాద్య తపస్తేపే దురాసదం |
తస్య వర్షసహస్రాణి ఘోరం తప ఉపాసతః || 1.63.15 ||

ఉత్తరే పర్వతే రామ దేవతానామభూద్ భయం |
ఆమంత్రయన్ సమాగమ్య సర్వే సర్విగణాః సురాః || 1.63.16 ||

మహర్షిశబ్దం లభతాం సాధ్వయం కుశికాత్మజః |
దేవతానాం వచః శ్రుత్వా సర్వలోకపితామహః || 1.63.17 ||

అబ్రవీన్మధురం వాక్యం విశ్వామిత్రం తపోధనం |
మహర్షే స్వాగతం వత్స తపసోగ్రేణ తోషితః || 1.63.18 ||

మహాత్వమృషిముఖ్యత్వం దదామి తవ కౌశిక |
బ్రహ్మణస్తు వచః శ్రుత్వా విశ్వామిత్రస్తపోధనః || 1.63.19 ||

ప్రాంజలిః ప్రణతో భూత్వా ప్రత్యువాచ పితామహం |
బ్రహ్మర్షిశబ్దమతులం స్వార్జితైః కర్మభిః శుభైః || 1.63.20 ||

యది మే భగవన్నాహ తతోఽహం విజితేంద్రియః |
తమువాచ తతో బ్రహ్మ న తావత్ త్వం జితేంద్రియః || 1.63.21 ||

యతస్వ మునిశార్దూల ఇత్యుక్త్వా త్రిదివం గతః |
విప్రస్థితేషు దేవేషు విశ్వామిత్రో మహామునిః || 1.63.22 ||

ఊర్ధ్వబాహుర్నిరాలంబో వాయుభక్షస్తపశ్చరన్ |
ఘర్మే పంచతపా భూత్వా వర్షాస్వాకాశసంశ్రయః || 1.63.23 ||

శిశిరే సలిలేశాయీ రాత్ర్యహాని తపోధనః |
ఏవం వర్షసహస్రం హి తపో ఘోరముపాగమత్ || 1.63.24 ||

తస్మిన్ సంతప్యమానే తు విశ్వామిత్రే మహామునౌ |
సంతాపః సుమహానాసీత్ సురాణాం వాసవస్య చ || 1.63.25 ||

రంభామప్సరసం శక్రః సర్వైః సహ మరుద్గణైః |
ఉవాచాత్మహితం వాక్యమహితం కౌశికస్య చ || 1.63.26 ||

|| ఇత్యాదీ శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే త్రిషష్టితమః సర్గః ||